

POSTANOWIENIE

26 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 26 marca 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa M.R.
przeciwko O. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w D.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej O. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w D.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 22 listopada 2024 r., V AGa 399/22,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

II. zasądza od O. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w D. na rzecz M.R. 2 700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanej niniejszego postanowienia do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 12 maja 2022 r. Sąd Okręgowy w Katowicach po rozpoznaniu sprawy z powództwa M.R. przeciwko O. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w D. o zapłatę, oddalił powództwo (pkt 1) i orzekł o kosztach postępowania (pkt 2).

Wyrokiem z 22 listopada 2024 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach zmienił

zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził od pozwanej na rzecz powoda 79 553 zł z odsetkami ustawowymi od 18 marca 2021 r. (pkt I.1); oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt I.2); zasądził od pozwanej na rzecz powoda 7 438,14 zł z tytułu kosztów procesu z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za okres od upływu tygodnia od ogłoszenia orzeczenia, którym je zasądzono do dnia zapłaty (pkt I.3); oddalił apelację w pozostałym zakresie (pkt II) i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt III).

Pozwany wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w części, tj. w zakresie punktu I.1. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, wskazując na naruszenie przez Sąd Apelacyjny art. 458¹¹ k.p.c.

W odpowiedzi powód wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) zachodzi wówczas, gdy z treści skargi bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań wynika, że wadliwości przytoczone w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie

skargi kasacyjnej do rozpoznania, uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Konieczne jest w związku z tym wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienia SN: z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006 r., nr 4, poz. 75; z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Wymaga przy tym podkreślenia, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15). Wynikająca z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej ma charakter wyjątkowy. W konsekwencji, w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że skarga kasacyjna jest zasadna w stopniu „oczywistym”, jeżeli można to stwierdzić „na pierwszy rzut oka”, bez potrzeby pogłębionego badania okoliczności sprawy (zob. postanowienie SN z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07).

Analiza skargi nie wykazała, że jest ona oczywiście uzasadniona w przyjętym wyżej rozumieniu. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że powód przedstawił projekt porozumienia i dowody przelewu uprawdopodobniające zawarcie umowy pożyczki. Trzeba przy tym zaznaczyć, że jeżeli dokument, którym można by wykazać dokonanie czynności nie został wytworzony przed wejściem w życie nowelizacji z 4 lipca 2019 r. (Dz.U. 2019, poz. 1469), to siłą rzeczą nie znajdą do niego zastosowania ograniczenia w badaniu faktów, o których stanowi art. 458¹¹ k.p.c. Odmienne interpretacja prowadziłaby do wniosków niemożliwych do zaakceptowania. Tytułem przykładu, w procesach wszczętych po dniu wejścia w życie art. 458¹¹ k.p.c., tj. 7 listopada 2019 r., dotyczących zdarzeń powstałych przed tym dniem, strony nie mogłyby udowodnić swoich racji, ponieważ ich nie dokumentowały w sytuacji, gdy taki obowiązek nie istniał, a czynność była skuteczna w świetle obowiązującego wówczas prawa materialnego. Dlatego należy przyjąć, że hipoteza art. 458¹¹ k.p.c. nie obejmuje przypadku niepowstania

dokumentu w czasie, gdy przepis ten jeszcze nie obowiązywał. Ocena zasadności żądania pozwu w takich procesach powinna być przeprowadzona przez sąd przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności sprawy, co na gruncie analizowanej sprawy obejmowało projekt porozumienia i dowody przelewów oraz dowód z przesłuchania powoda (przedstawiciel strony pozwanej zrezygnował ze złożenia zeznań).

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 § 1, 1¹ i 3 w związku z § 2 pkt 6, § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Agnieszka Jurkowska-Chocyk

A.G.

[SOP]